ഗർഗസംഹിതാ/ഖണ്ഡഃ 5 (മഥുരാഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 07

കൃഷ്ണകൃതം കുവലയാപീഡവധം തഥാ കംസ-മല്ലഗണ-യുദ്ധമ്

ശ്രീനാരദ ഉവാച -

രജകസ്യ ശിരശ്ഛേദം കംസോ വൈ രക്ഷിണാം വധമ് .

ധനുർഭംഗം തതഃ ശ്രുത്വാ പരം ത്രാസമുപാഗമത് .. 1 ..

തത്ക്ഷണാദ്ദുർനിമിത്താനി വാമാങ്ഗസ്ഫുരണാനി ച .

പ്രപശ്യന്നങ്ഗഭങ്ഗാനി ന നിദ്രാം പ്രാപ ദൈത്യരാട് .. 2 ..

സ്വപ്നേ പ്രേതൈഃ സമായുക്തസ്തൈലാഭ്യക്തോ ദിഗംബരഃ .

ജപാസ്രങ്മഹിഷാരൂഢോ ദക്ഷിണാശാം ജഗാമ സഃ .. 3 ..

പ്രാതഃകാലേ സമുത്ഥായ കാര്യഭാരകരാഞ്ജനാൻ .

ആഹൂയ കാരയാമാസ മല്ലക്രീഡാമഹോത്സവമ് .. 4 ..

വിശാലാജിരസംയുക്തേ ഹേമസ്തംഭസമന്വിതേ .

സഭാമണ്ഡപദേശാഗ്രേ രംഗഭൂമിർബഭൂവ ഹ .. 5 ..

വിതാനൈർഹേമസംകാശൈർമുക്താദാമവിലംബിഭിഃ .

സോപാനൈർഹേമമഞ്ചൈശ്ച രംഗഭൂമിർബഭൗ നൃപ .. 6 ..

രാജമഞ്ചേ രത്നമയേ മകരന്ദാർചിതേ ശുഭേ .

ശക്രസിംഹാസനം തത്ര സോപബർഹണമണ്ഡലമ് .. 7 ..

ആതപത്രേണ ദിവ്യേന ചംദ്രമണ്ഡലചാരുണാ .

ഹംസാഭൈർവ്യജനൈര്യുക്തശ്ചാമരൈർവജ്രമുഷ്ടിഭിഃ .. 8 ..

ദശഹസ്തോച്ഛ്രിതം ശശ്വദ്വിശ്വകർമവിനിർമിതമ് .

തദാരുഹ്യ ബഭൗ കംസോഽദ്രിശൃങ്ഗേ മൃഗരാഡിവ .. 9 ..
ഗായകാഃ പ്രജഗുസ്തത്ര നനൃതുർവാരയോഷിതഃ .
നേദുർമൃദംഗപടഹതാലഭേര്യാനകാദയഃ .. 10 ..
രാജാനോ മംഡലേശാശ്ച പൗരാ ജാനപദാ നൃപ .
ദദൃശുർമല്ലയുദ്ധം തേ മഞ്ചേ മഞ്ചേ സമാസ്ഥിതാഃ .. 11 ..
ചാണൂരോ മുഷ്ടികഃ കൂടഃ ശലസ്തോശല ഏവ ച .
വ്യായാമമുദ്ഗരൈര്യുക്താ യുയുധുസ്തേ പരസ്പരമ് .. 12 ..
നന്ദരാജാദയോ ഗോപാഃ കംസാഹൂതാ നതാനനാഃ .
ദത്വാ ബലിം പരം തസ്മാ ഏകസ്മിന്മഞ്ച ആശ്രിതാഃ .. 13 ..
ബാണാസുരജരാസന്ധനരകാണാം പുരാന്നൃപ .
അന്യേഷാം ശംബരാദീനാം സകാശാദ്ഭൂഭുജാം തഥാ .. 14 ..
ബലയശ്ചായയൂ രാജൻ യദുരാജായ തത്ര വൈ .
അഥ തൗ രാമകൃഷ്ണൗ ദ്വൗ മായാബാലകവിഗ്രഹൗ .. 15 ..
മല്ലലീലാദർശനാർഥം യയതൂ രംഗമംഡപമ് .
ഗോമൂത്രചയസിംദൂരകസ്തൂരീപത്രഭൃന്മുഖമ് .
സ്രവന്മദമഹാമത്തം രത്നകുണ്ഡലമംഡിതമ് .. 16 ..
ഗജം കുവലയാപീഡം രംഗദ്വാരമവസ്ഥിതമ് .
വീക്ഷ്യ കൃഷ്ണോ മഹാമാത്രം പ്രാഹ ഗംഭീരയാ ഗിരാ .. 17 ..
ആകർഷയാംഗ നാഗേന്ദ്രം മാർഗം കുരു മമേച്ഛയാ .
നോചേത്വാം പാതയിഷ്യാമി സനാഗം ഭൂമിമംഡലേ .. 18 ..
മഹാമാത്രസ്തദാ ക്രുദ്ധോ നോദയാമാസ തം ഗജമ് .
ചീത്കാരമുത്കടം ദിക്ഷു കുർവന്തം നന്ദസൂനവേ .. 19 ..
ഗൃഹീത്വാ തം ഹരിം സദ്യഃ ശുംഡാദണ്ഡേന നാഗരാട് .
ഉജ്ജഹാര തതസ്തസ്മാന്നിർഗതോ ഭാരഭൃദ്ധരിഃ .. 20 ..
തത്പാദേഷു വിലീനോഽഭൂത്പ്രഭ്രൻസന്നിതസ്തതഃ .
വൃന്ദാവനനികുഞ്ജേഷു വൃക്ഷേഷു ച യഥാ ഹരിഃ .. 21 ..

കരേ ജഗ്രാഹ തം നാഗഃ ശുണ്ഡാദണ്ഡേന ചാംഘ്രിഷു .

നിഷ്പീഡ്യ ശുണ്ഡാം ഹസ്തഭ്യാം ഹരിഃ പശ്ചാദ്വിനിർഗതഃ .. 22 ..

തിര്യഗ്ഭൂതശ്ച തം നാഗോ ഗൃഹീതുമുപചക്രമേ .

മുഷ്ടിനാ തം ഘാതയിത്വാ പുരോ ദുദ്രാവ മാധവഃ .. 23 ..

തമന്വധാവന്നാഗേന്ദ്രോ മഥുരായാം വിദേഹരാട് .

കോലാഹലേ തദാ ജാതേ ഹരിസ്തസ്മാദിതോ യയൗ .. 24 ..

പുച്ഛേ ഗൃഹീത്വാ തം നാഗം ബലദേവോ മഹാബലഃ .

ചകർഷ ഭുജദംഡാഭ്യാം ഫണിനം ഗരുഡോ യഥാ .. 25 ..

പ്രഹസൻഭഗവാൻകൃഷ്ണോ ഗൃഹീത്വാ തം കരേ ബലാത് .

ചകർഷ ഭുജദണ്ഡാഭ്യാം കൂപരജ്ജും യഥാ നരഃ .. 26 ..

ദ്വയോരാകർഷണാന്നാഗോ വിഹ്വലോഽഭൂന്നൃപേശ്വര .

മഹാമാത്രാസ്തദാ സപ്ത രുരുഹുസ്തം ഗജം ബലാത് .. 27 ..

നീതാ ഗജാസ്തഥാ ചാന്യൈഃ കൃഷ്ണം ഹംതും ശതത്രയമ് .

അംകുശാസ്ഫാലനാത്ക്രുദ്ധം മത്തേഭം പുനരാഗതമ് .. 28 ..

ശ്രീകൃഷ്ണോ ഭഗവാൻസാക്ഷാദ്ബലദേവസ്യ പശ്യതഃ .. 29 ..

ശുംഡാദംഡേ സംഗൃഹീത്വാ ഭ്രാമയിത്വാ ത്വിതസ്തതഃ .

പാതയാമാസ ഭൂപൃഷ്ഠേ കമംഡലുമിവാർഭകഃ .. 30 ..

ദൂരേ പ്രപതിതാസ്തസ്യ മഹാമാത്രാ ഇതസ്തതഃ .

സതാം പ്രപശ്യതാം നാഗഃ സദ്യോ വൈ നിധനം ഗതഃ .. 31 ..

തജ്ജ്യോതിഃ ശ്രീഘനശ്യാമേ ലീനം ജാതം വിദേഹരാട് .

ദംതാവുത്പാട്യ തസ്യാപി രാമകൃഷ്ണൗ മഹാബലൗ .

നിജഘ്നതുർമഹാമാത്രാൻ മൃഗാൻകേസരിണോ യഥാ .. 32 ..

ദ്വിപേ ഹതേഽപി യേ ചാന്യേ മഹാമാത്രാ ഇതസ്തതഃ .

വിദുദ്രുവുര്യഥാ മേഘാ വർഷാകാലേ ഗതേ സതി .. 33 ..

ഏവം ഹത്വാ ദ്വിപം ഗോപൈഃ ശേഷൈസ്തൈഃ പ്രേക്ഷണോത്സുകൈഃ .

ജയാരാവൈ രാമകൃഷ്ണൗ ശ്രമവാരിമദാംകിതൗ .. 34 ..

പരിശ്രമാരുണമുഖൗ രംഗം വിവിശതുസ്ത്വരമ് .
ദംതപാണീ മഹാവേഗൗ യഥാശാമനിലാനലൗ .. 35 ..

മല്ലാശ്ച മല്ലം ച നരാ നരേംദ്രം
  സ്ത്രിയഃ സ്മരം ഗോപഗണാ വ്രജേശമ് .
പിതാ സുതം ദംഡധരം ഹ്യസംതോ
  മൃത്യും ച കംസോ വിവുധാ വിരാജമ് .. 36 ..

തത്ത്വം പരം യോഗിവരാശ്ച ഭോജാ
  ദേവം തദാ രംഗഗതം ബലേന .
പൃഥക് പൃഥഗ്ഭാവനയാ ഹ്യപശ്യ-
  ന്സർവേ ജനാസ്തം പരിപൂർണദേവമ് .. 37 ..

ഹതം ദ്വിപം വീക്ഷ്യ ച തൗ മഹാബലൗ
  കംസോ മനസ്വീ ഭയമാപ ചേതസി .
മംചസ്ഥിതാ ഹർഷിതമാനസാശ്ച
  ചംദ്രം ചകോരാ ഇവ തേ സുഖം യയുഃ .. 38 ..

കർണേ ച കർണം വിനിധായ നാഗരാ
  മഹോത്സുകാസ്തേ ഹ്യവദൻപരസ്പരമ് .
ഏതൗ ഹി സാക്ഷാത്പരമേശ്വരൗ പരൗ
  ബഭൂവതുർവൈ വസുദേവനംദനൗ .. 39 ..

അഹോഽതിരമ്യം വ്രജമംഡലം പരം
  യത്രൈഷ സാക്ഷാദ്വിചചാര മാധവഃ .
കൃത്വാ ഹി യദ്ദർശനമദ്യ ദുർലഭം
  വയം കൃതാർഥാസ്തു ഭവേമ സർവതഃ .. 40 ..

ശ്രീനാരദ ഉവാച -

വദത്സു പൗരലോകേഷു നദത്തൂര്യേഷു മൈഥില .
ചാണുരസ്താവുപവ്രജ്യ രാമകൃഷ്ണാവുവാച ഹ .. 41 ..

ചാണൂര ഉവാച -

ഹേ രാമ ഹേ കൃഷ്ണ യുവാം മഹാബലൗ

രാജ്ഞഃ പുരോ വൈ കുരുതം മൃധം ബലാത് .

പ്രഹർഷിതേ രാജനി ചേദ്യദൂത്തമേ

കിം കിം ന ഭദ്രം ഭവതീഹ വശ്ച നഃ .. 42 ..

ശ്രീഭഗവാനുവാച -

പുരൈവ ഭദ്രം നൃപതേഃ പ്രസാദതോ

ബാലാ വയം തുല്യബലൈശ്ച ബാലകൈഃ .

ഭൂയാന്മൃധോ നോ ബലവാൻ യഥോചിത-

മധർമയുദ്ധം കില മാ ഭവേദിഹ .. 43 ..

ചാണൂര ഉവാച -

ഭവാന്ന ബാലോ ന ച വാ കിശോരോ

ബലശ്ച സാക്ഷാദ്ബലിനാം ബലീയാൻ .

സഹസ്രമത്തേഭബലം ദധാനോ

ദ്വിപോ ഭവദ്ഭ്യാം നിഹതഃ സലീലമ് .. 44 ..

ശ്രീനാരദ ഉവാച -

ഏവം തസ്യ വചഃ ശ്രുത്വാ ഭഗവാന്വൃജിനാർദനഃ .

ചാണൂരേണാപി യുയുധേ മുഷ്ടികേന ബലോ ബലീ .. 45 ..

ആകർഷണം നോദനം ച ഭുജാഭ്യാം ഭുജദണ്ഡയോഃ .

ചക്രതുഃ പശ്യതാം നൃണാം ഗജാവിവ ജിഗീഷയാ .. 46 ..

ഹസ്താഭ്യാം വപുരുത്ഥാപ്യ ചാണൂരസ്യ ഹരിഃ സ്വയമ് .

അതോലയദ്ദേഹഭാരം പുണ്യഭാരം യഥാ വിധിഃ .. 47 ..

ചാണൂരസ്തം ഹരിം ദേവം കരണൈകേന ലീലയാ .

ഉജ്ജഹാര മഹാവീരോ ഭൂഖംഡം നാഗരാഡിവ .. 48 ..

ഗ്രീവായാം കില ചാണൂരം ഭുജവേഗേന മാധവഃ .

കട്യാം ചോദ്ധൃത്യ സഹസാ പാതയാമാസ ഭൂതലേ .. 49 ..

ഹസ്തൈശ്ച ജാനുഭിഃ പാദൈർഭുജോരോ്ങ്ഗുലിമുഷ്ടിഭിഃ .

ജഘ്നതുഃ കൃഷ്ണചാണൂരൗ തഥൈവ ബലമുഷ്ടികൗ .. 50 ..

ശ്രമവാരിയുതേ ദൃഷ്ട്വാ ശ്രീമുഖേ രാമകൃഷ്ണയോഃ .

സാനുകംപാസ്തദാ പ്രാഹുർഗവാക്ഷസ്ഥാ നൃപസ്ത്രിയാഃ .. 51 ..

സ്ത്രിയ ഉചുഃ -

അഹോ അധർമഃ സുമഹത്സഭായാം

ജാതഃ പുരോ രാജനി വർതമാനേ .

ക്വ വജ്രതുല്യാംഗവൃതൗ ഹി മല്ലൗ

ക്വ പുഷ്പതുല്യൗ ബത രാമകൃഷ്ണൗ .. 52 ..

അഹോ ഹ്യഭാഗ്യം ഹി പുരൗകസാം നോ

യുദ്ധേ തയോർദർശനമദ്യ ജാതമ് .

അഹോഽതിധന്യം ബത ഭൂരി ഭാഗ്യം

വനൗകസാം രാസരസേന ജാതമ് .. 53 ..

അഹോ സ്ഥിതേ രാജനി ദുഷ്ടചിത്തേ

ന കോഽപി വക്തും ക്ഷമ ഏവ സഖ്യഃ .

തസ്മാദ്ധി നഃ പുണ്യബലേന ചേത്തൗ

ത്വരം മൃധേ വൈ ജയതാമരീൻസ്വാൻ .. 54 ..

ഇതി ശ്രീഗർഗസംഹിതായാം മഥുരാഖംഡേ ശ്രീനാരദബഹുലാശ്വസംവാദേ കുവലയാപീഡവധോ നാമ സപ്തമോഽധ്യായഃ .. 7 ..